

DE WAARHEID over DON VITO

Berta Marsé

‘Een boek over het verontrustende gezicht
van de werkelijkheid.’ – *La Vanguardia*

Over het boek

Vijf vriendinnen komen af en toe bij elkaar om te gaan dineren en degene die te laat komt of niet aanwezig is tot op het bot toe af te branden. Of: het verhaal van een vrouw die voor een vriendin wil verbergen dat haar hondje is overreden en daarmee in een gekmakende spiraal van leugens terechtkomt. En een van de mooiste: de verbijstering van een adolescent als hij vermoedt dat de grappen in een succesvolle tv-serie uit de jaren tachtig gebaseerd zijn op de janboel in zijn eigen familie.

Zeven verhalen waarin de auteur een zwart gevoel voor humor, een uitstekend oor voor dialoog en een kloppende vertelader op magistrale wijze combineert en daarmee de lezer onverwacht op het verkeerde been zet, ja, zelfs een schok bij hem teweegbrengt.

De pers over de auteur/het boek

‘Een boek over het verontrustende gezicht van de werkelijkheid.’
– *La Vanguardia*

‘Ik hou van Berta Marsé. Er zit iets authentieks aan haar wat ik erg waardeer als ik haar lees. Ze schrijft alsof ze praat, en dan in de zuivere stijl van iemand die zich daar niet van bewust is. Niet zoals schrijvers die zo schrijven en verder niks. Misschien doet ze me daarom denken aan Amerikanen als Raymond Carver en J.D. Salinger. Maar vooral aan Carver. Zijn personages zijn, net als die van Berta Marsé, gewone mensen die gewone dingen doen en die door de literatuur bijzondere wezens worden.’ – *El País*

‘*De waarheid over don Vito* is bij vlagen ongelooflijk grappig. We hebben het dan wel over de glimlach van de nederlaag, laat dat duidelijk zijn. Snoepjes met de zoete smaak van azijn.’ – *Avui*

Over de auteur

Berta Marsé (Barcelona, 1969) werkte jaren voor film en televisie, en in de reclame. Ook schreef ze artikelen voor verschillende bladen. Eerder verscheen van haar *De magische mossel* (2006) bij Signatuur. Ze is de dochter van de veelvuldig gelauwerde auteur Juan Marsé.

Van dezelfde auteur

De magische mossel

Wilt u op de hoogte worden gehouden van de romans en literaire thrillers van uitgeverij Signatuur? Meldt u zich dan aan voor de literaire nieuwsbrief via onze website www.uitgeverijsignatuur.nl.

Berta Marsé

De waarheid over don Vito

Vertaald door Corrie Rasink

SIGNATUUR

2013

Copyright © Berta Marsé, 2010
Oorspronkelijke titel: Fantasías animadas
Oorspronkelijk verschenen bij Editorial Anagrama, S. A.
Vertaald uit het Spaans door Corrie Rasink
© 2013 Uitgeverij Signatuur, Utrecht en Corrie Rasink
Alle rechten voorbehouden.

Omslagontwerp: Irma Heijnsdijk
Omslagbeeld: studiolve13
Typografie: Pre Press Media Groep, Zeist

ISBN paperback 978 90 5672 404 7
ISBN e-book 978 90 449 6521 6
NUR 302

De vertaler ontving voor deze vertaling een beurs van het
Nederlands Letterenfonds.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeleenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veeleenvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Voor mijn moeder

Inhoud

De Pons Ponsen

De waarheid over don Vito

Verloren vrienden

Keukenprinsesjes

Rosa's baby

Het Grote Gala

De Prosperina's

De waarheid over don Vito

Waarom rent een mens zijn ondergang tegemoet?
Waarom is destructie zo fascinerend? Waarom kan
iemand als de top eenmaal is bereikt, niet anders
meer dan springen? Niemand weet het, maar het is
niet anders.

– OSCAR WILDE, in een brief aan zijn vriend Carlos Blacker

De vriendschap tussen Eva en Olga dateerde al van zo'n twintig jaar geleden, het jaar dat Olga vanuit Santander naar Barcelona was gekomen om als onderwijzeres op een nonnenschool te gaan werken. Die lag precies tegenover de plek waar Santi, destijds Eva's officiële verloofde, een snoepwinkeltje was begonnen, dat vreemd genoeg niet liep. Santi deed de winkel van de hand, maar de vriendschap tussen zijn verloofde en de schooljuffrouw bleef bestaan. Die groeide, bloeide en verwelkte. Dat kwam door don Vito en ging ongeveer als volgt.

Punt 1: Olga had het verdiend

Het begon allemaal toen Olga, als trouwe afneemster van een bepaald schoonmaakproduct, een reis naar het Caribisch gebied had gewonnen en Eva om een grote gunst vroeg: of ze twee weken op don Vito wilde passen. Ze was absoluut niet in staat hem in een pension onder te brengen. Ze kon het niet verdragen dat don Vito, die naar haar zeggen alles begreep, misschien zou denken dat hij weer in de steek werd gelaten en in een depressie zou raken terwijl zij ergens onder een palmboom lag te zonnen. Ze zou het zichzelf nooit vergeven als hem, juist nu ze had besloten 'eventjes' van zijn zijde te wijken, iets naars zou overkomen. Hij was oud en had waarschijnlijk niet lang meer te gaan, hoewel ze dat al zei sinds ze hem ruim zeven jaar geleden had gevonden.

Don Vito was een oude, witte pekinnees. Met uitpuilende,

door staar aangetaste, wazige soepogen en vooruitstekende ondertanden. Hij liep mank vanwege een schot hagel dat zich in zijn heup had ingekapseld en leed aan een chronische bronchitis.

Eva dacht dat Olga hem don Vito had genoemd omdat het beest alsmear liep te grommen om, net als de gevreesde godfather van de maffia, zijn kwaadaardige inborst kenbaar te maken. Maar dat was bepaald niet zo. Het grommen was zijn manier om zich uit te drukken en viel meer te wijten aan zijn misvormde en mishandelde lijf dan aan een karaktertrek, want in feite was hij heel goedmoedig en vrij verlegen. Eva schreef de onvoorwaardelijke trouw van het ding toe aan de nogal stompzinnige aard van dit soort beesten. Olga ergerde zich niet aan Eva's onwetendheid, al was die groter dan haar vriendin ooit zou willen toegeven. Haar liefde voor het ontegenzeggelijk lelijke beestje en haar bevlogenheid van de drieste ouwe knar aan wie het zijn naam te danken had, werden er alleen maar sterker door. En Eva voelde net zo'n sterke affectie voor Olga, een affectie waarin genegenheid en medelijden subtiel met elkaar verweven waren; haar vriendin was een verstokte vrijgezel en voelde zich voortdurend geroepen anderen te helpen. Volgens Eva had het één veel met het ander te maken. Ze zou nooit Olga's steun en raadgevingen vergeten toen ze na het commerciële debacle van Santi, en net toen ze in verwachting bleek te zijn, de toekomst van haar relatie als een groot vraagteken boven haar hoofd zag zweven. En ook niet hoe toegewijd zij altijd aan het hoofdeinde van haar bed had gestaan in de bijna negen maanden dat ze rust moest houden. Olga had haar heel vaak gezelschap gehouden, en na de keizersnee bleef ze haar helpen met de baby en het huishouden. Het sprak voor zich dat Olga de peettante én onderwijzeres werd van het kind, Pili genaamd, dat toen het gedoe met don Vito aan de hand was, dertien jaar oud was en net met vlag en wimpel het basisonderwijs had afgesloten.

Kortom, als Olga dacht dat don Vito zich beter op zijn gemak zou voelen en een veiliger onderkomen zou vinden bij Eva kwam dat omdat ze meer dan genoeg redenen had dat te denken. En Eva was gewoon heel opgetogen over het idee dat ze

Olga van dienst kon zijn, dat ze eindelijk iets terug kon doen voor alles wat Olga voor haar had gedaan, dat ze zich nu ook eens nuttig en onbaatzuchtig en onmisbaar kon voelen, al was haar enthousiasme een beetje buiten proportie. Olga kende haar vriendin maar al te goed en stond op het punt de prijs af te slaan vanwege don Vito. Eva moest haar over de streep trekken door erop te blijven hameren dat zij echt met plezier voor hem zou zorgen, dat ze met een gerust hart weg kon en moest gaan en dat ze toch niet zo stom zou zijn om haar eerste en misschien enige kans op een gratis, van alle luxe voorziene buitenlandse reis aan haar neus voorbij te laten gaan. Ze had het verdiend, punt uit. En het beest dacht er, als het inderdaad zo was dat hij alles begreep, ongetwijfeld net zo over. Weifelend en nog wat beduusd overhandigde Olga Eva haar huissleutels en haar schuwe don Vito, en vertrok in een taxi.

Goed, wat er gebeurde is dat don Vito de eerste paar uur van zijn zomerverblijf bij Eva een beetje opgefokt en verbijsterd, schuchter, achterdochtig en waarschijnlijk geschrokken in zijn mand naar het gezin lag te kijken en commentaar moest aanhoren in de trant van ‘Hij is écht lelijk’, ‘Wat een misbaksel’ enzovoort waarmee Santi en Pili het initiatief van Eva verwelkomden.

Waarop de hond zijn kop afwendde en met een diepe zucht op de rand van de mand vlijde.

‘Praat niet zo hard, hij begrijpt alles.’

Eva herhaalde het meerdere malen, maar het had geen enkel effect op haar gezin, zodat ze pertinent elke vernederende opmerking en elk ander gezeur over het verblijf van Olga’s hond in hun huis verbood. Punt uit. Dus liep Pili morrend de deur uit toen ze bij de strandtent ijsjes ging halen. Ze woonden in een voorstad van Barcelona, in een rijtjeshuis in een wijk vlak bij het strand. De zomervakantie was net begonnen. Geheel uit vrije wil, dat wil zeggen zonder dat iemand iets deed om het te verhinderen, dribbelde don Vito hinkend achter het meisje aan en werd op de eerste de beste kruising door een vrachtwagen overreden.

Dat was het, zo ongeveer. Pili gaf niet veel meer details toen

ze, een beetje bleek en beschroomd, met drie hoorntjes terugkwam. Ze had alleen maar een enorm getoeter gehoord, zei ze, en toen ze omkeek zat de don al als een postzegel op het asfalt geplakt. Wát heftig, bleef ze maar roepen. Haar peettante had hem nog maar nauwelijks een paar uur geleden aan de hoede van haar moeder toevertrouwd, eindeloos afscheid genomen met beloften en verontschuldigungen, met gevoelens van twijfel en wroeging, of don Vito was al dood. Echt té heftig.

Eva voelde zich zo verschrikkelijk beroerd dat ze bijna van haar stokje ging. Ze zag dubbel en haar oren suisden. Uiteindelijk gaf ze over en haar man en haar dochter moesten haar de trap op helpen om haar in bed te leggen tot ze een beetje van de schok was gekomen. Voor het avondeten belegde Eva een spoedvergadering in de keuken om de zaak te bespreken.

Punt 2: De waarheid over don Vito

Wat Eva het meeste zorgen baarde was dat Olga zich binnen afzienbare tijd telefonisch zou melden, daar was ze akelig zeker van. Olga zou elke dag voor het avondeten bellen om haar nogmaals te bedanken en te horen hoe het ging. Dat lag nu eenmaal in haar pietluttige en erkentelijke aard. Het leek Eva het beste om Olga niet de waarheid over don Vito te vertellen, het twee weken lang geheim te houden en indien nodig uit mededogen glashard tegen haar hartsvriendin te liegen om de vakantie van haar leven niet te bederven.

‘Ik reken op jullie,’ zei ze tot slot geëmotioneerd.

Er viel een bedenkelijke stilte. Noch Santi, die met zijn gedachten bij de nieuwe zaak was die hij na de zomer wilde opstarten, noch Pili, die erover inzat of haar beginnende borsten niet in het niet vielen bij haar beugel, vermoedde iets van Eva’s werkelijke zorgen, van de werkelijke angsten die schuilgingen achter dat o zo onzinnige plan. Voor hen was dat van don Vito een onverhoopt en fataal ongelukje en zo hoorde je er ook mee om te gaan. Olga zou het heus wel begrijpen en hun welgemeende excuses aanvaarden; wat kon ze anders? Dus hoor-

den ze Eva aan zonder naar haar te luisteren en keken naar haar zonder haar te zien. Toen ze begreep dat noch haar man, noch haar dochter haar steunde, stortte Eva volledig in.

‘Kom, kom,’ zei Santi ietwat verveeld, ‘overdrijf je niet een beetje?’

‘Eigenlijk is het maar beter zo, mam,’ zei Pili. ‘Je moet niet vergeten dat hij oud en doof was, waarschijnlijk heeft hij er niet eens iets van gemerkt.’

‘Jij bent degene die nooit iets schijnt te merken! Het is allemaal jouw schuld! Als je de deur achter je dicht had gedaan, of de riem had gepakt, of minstens even om had gekeken ...’

‘Hoe kon ik nou weten dat ie achter me aan liep!’ stoof Pili op, die dit verwijt al had zien aankomen. ‘En je had zelf ook wel eens beter op mogen letten als je zo bezorgd was!’

‘Toe, maken jullie nou geen ruzie,’ suste Santi, en hij reikte Eva zijn zakdoek aan. ‘Het kind heeft wel een beetje gelijk. Het arme beest heeft niet geleden en waarschijnlijk hebben we hem een hoop ellende bespaard. Een afschuwelijke oude dag, een slepende, vernederende ziekte, en voor Olga in elk geval een blok aan haar been.’

‘Olga ... De ziel. Hoe hebben we haar dit aan kunnen doen. Ze voelde zich een stuk geruster omdat wij op hem zouden passen.’ Bij dat ‘wij’ keken vader en dochter elkaar aan. ‘Als ze hem in een pension had moeten achterlaten was ze niet eens gegaan ... Ik heb het haar nog zó beloofd! De eerste dag, van haar eerste reis, op de eerste kruising ... O, ik schaam me dood ... Als je blijft, Santi, ik ga hieraan kapot!’

‘Het heeft geen zin jezelf zo te kwellen, Eva. Je kunt het beter zo snel mogelijk opbiechten.’ En Santi nam haar verkrampde, besnotterde kin in zijn handen. Maar nóg drongen de ernst van haar geweeklaag en de voortekenen van haar ondergang niet tot hem door: *Santi, ik ga hieraan kapot*. ‘Maar goed, als jij vindt dat je de waarheid over don Vito voor Olga moet verbergen, moet je dat doen. Tenslotte heb jij in je eentje alle beslissingen hierover genomen, dus ik zie niet in waarom dat nu anders zou moeten zijn of waarom je ons daar opeens bij nodig zou hebben.’

‘En hoe denk je dat ik het vol ga houden om twee weken lang tegen Olga te liegen? Je kent haar toch? Ze zal me honderduit vragen, ze zal alles tot in de kleinste details willen weten, en ze zal zich niet zomaar laten afschepen ... Het enige wat ik van jullie vraag is me te helpen Olga’s prijs niet te verpesten met iets waar we toch niets meer aan kunnen doen. Denk ik.’

‘Ik weet nog steeds niet wat je van Pili en mij verwacht.’

‘Ik wel, papa.’

‘Hou jij je mond.’

Eva snoot haar neus. Daarna staaarde ze langdurig naar de kanten vitrage die de keuken van de straat afschermdde.

‘Nou, ik weet het nog niet precies ...’ zei ze uiteindelijk. ‘Voorlopig liegen, net als ik.’

‘Een leugentje hier en daar houdt het gezin bij elkaar,’ merkte Pili langs haar neus weg op.

‘Zit niet te stangen, Pili,’ gromde Santi, ‘dat is vragen om moeilijkheden.’

‘Olga heeft het verdiend,’ zei Eva, ‘punt uit.’

Santi stond op om de nek van zijn vrouw, die weer in tranen was uitgebarsten, te masseren. Hij zei dat alles goed zou komen en wierp daarbij een vermanende blik op zijn puberdochter. Pili zat nog een hele tijd met haar vinger in de lucht. Ze had een paar vragen: Zouden ze blijven doen alsof tot Olga terug was en haar dan de waarheid vertellen? Dat ze haar hadden voorgelogen om haar reis niet te bederven en dat haar hond op de eerste de beste kruising met de autoweg naar Barcelona was platgewalst? Of zou de waarheid, omdat die zo hard en onsmakelijk was, ergens in het verhaal ten onder gaan en zouden ze verder eeuwig en altijd moeten liegen? Was dit werkelijk wat Olga verdiende? Hield een leugentje hier en daar het gezin werkelijk bij elkaar?

Punt 3: De ware keuken

Het gewoel in bed beu stond Eva midden in de nacht op en ging naar de keuken. Haar keuken, met een deur naar de straat en

een die binnenshuis uitkwam, was zo'n typische keuken waar het leven van een middenklassegezin zich concentreert, de plek waar men zich voedt, elkaar in de ogen kijkt en de dingen van de dag bespreekt. Aan hoe een keuken is opgesierd, zei Eva altijd, zie je de ziel van wie haar bestiert; en ook van wie haar niet bestiert. Een keuken naar beeld en gelijkenis van de huisvrouw.

Olga's keuken was smetteloos schoon, maar sober. Die van haar was ook eenvoudig, maar zag er over het algemeen gezelliger uit. Hier een bakje tandenstokers, daar een bosje droogbloemen, de juiste details om de lege plekken wat op te fleuren. Het was geen kwestie van smaak, het was een kwestie van stijl. Olga geneerde zich niet om leemtes te laten zien, terwijl zij altijd de neiging had ze te verfraaien, ja, dat was het, en in het geval er niets van viel te maken ze te maskeren met mooie, nuttige dingen. Nou ja, misschien waren ze niet nuttig, maar ze waren toch zeker mooi? En als ze eigenlijk niet eens mooi waren, nou ja, dan ... Wat deden ze daar in godsnaam?! Het was niet meer dan een plotselinge, kortstondige gewaarwording. Eva was stilletjes, in het holst van de nacht, nietsvermoedend haar eigen keuken binnengeglipt en opeens had ze het gevoel dat ze achter een of ander kraampje op een goedkope rommelmarkt zat waar alles voor de ogen en ter beoordeling van het publiek stond uitgesteld.

Wat er in feite in die luttele seconden gebeurde was dat Eva, in een pijnlijke flits van verlichting, voor de eerste en meteen ook laatste keer in het hele gebeuren rond don Vito met zichzelf werd geconfronteerd en met de omvang van de stommititeit die ze had begaan: ze had het vertrouwen van haar hartsvriendin beschaamd. En dat was een gigantische, fatale, onvergeeflijke stommititeit. Iets wat nooit had mogen gebeuren, onder geen enkele voorwaarde. Punt uit. Maar het was gebeurd, en dat niet alleen: op dit moment van oprechtheid wist ze ook dat ze hier op geen enkele manier mee om kon gaan, dat ze het niet kon accepteren. En dat ze het al helemaal niet aan Olga zou durven bekennen ... Bekennen dat ze loog toen ze zei dat ze best voor de hond kon zorgen, dat ze loog toen ze zei dat ze het graag deed, dat ze loog uit liefde, maar dat ze loog. En nu had die

leugen gestalte gekregen in het ergste wat haar had kunnen overkomen. Ze zou het haar nooit vertellen, niet aan de telefoon, niet in haar gezicht, niet bij de eerste de beste gelegenheid die zich zou voordoen en ook niet bij de tweede. Ze zou het haar nooit ofte nimmer vertellen. Maar ze zou wel iets moeten vertellen. Ze moest, in naam van de vriendschap, op zoek naar een aannemelijke leugen over wat er met don Vito was gebeurd.

Punt 4: De inaugurele leugen

De volgende ochtend had Eva al het een en ander uitgedokterd. Allereerst moest het lijf van don Vito van de autoweg worden verwijderd. Ze schraapte al haar moed bij elkaar en begaf zich naar de plek des onheils. Maar toen ze de bloederige bos haar zag die als mos op een steen aan het wegdek zat geklit voelde ze zich alleen nog maar ellendiger, en 's middags moest er een dokter worden gebeld. Wat pillen tegen de zenuwen en een paar om de diarree te remmen zorgden ervoor dat ze de rest van de dag apathisch in een mist van tegenstrijdige gevoelens zweefde.

Tegen de avond werd ze ruw uit een afmattende droom gewekt waarin ze alleen maar met loodzware tassen en koffers liep te zeulen en voortdurend treinen miste. Ze had een tong als schuurpapier en geen spat zin in het gesprek, maar dat kon ze Olga niet aandoen ... Het had het arme mens zoveel, maar dan ook zoveel moeite gekost de knoop door te hakken. Op haar vijftigste was haar bescheiden, kleinsteedse vriendin net in haar eentje de hele oceaan over gevlogen en had zich inmiddels waarschijnlijk in een vijfsterrenhotel in de Cariben geïnstalleerd. Haar gelukzalige stemming, die ze echt had verdiend, lag in handen van Eva die de hele boel nu kon verpesten of tot een farce kon maken. En al had ze die beslissing de avond tevoren al genomen, toen ze hoorde dat Santi in de keuken de telefoon opnam ontsnapten haar onder de lakens van pure opluchting een paar druppels urine. Maar de deur van de slaapkamer stond op een kier en ze kon letterlijk volgen wat hij zei.

‘Hé, Olga! Hoe gaat het? (...) Wat fijn voor je. (...) Ja, dat zeg-

gen ze. (...) Nou, geniet er maar van. (...) Goed, geloof ik. (...) Nee, hoor, wat voor overlast zou dat beestje nou moeten geven ... (...) Eh, dat weet ik niet precies, daar gaat Eva allemaal over, hè. (...) Daar weet ik niks van, Olga, ik ben hier altijd de laatste die iets te horen krijgt. (...) Haha! (...) Wacht even, ik geef je haar, dan kan ze het je zelf vertellen, ja, dan kan ze het je zelf vertellen.'

Santi kwam met twee treden tegelijk de trap op en kondigde aan: 'Het is Olga.'

Eva hield zich slapende, maar dat had geen effect.

'Ze wil weten hoe het met Vito gaat. Kom, schat, neem haar nou even. Zeg gewoon dat hij wat suf is en bijna niets eet, en kijk hoe ze reageert.'

Als door een wesp gestoken sprong Eva overeind, met al haar haren aan één kant tegen haar gezicht geplakt.

'En waarom kijk je verdomme zelf niet hoe ze reageert?' Ze moest woedend zijn, want ze was er de vrouw niet naar om hardop te vloeken. 'Nou? En als je daar te schijterig voor bent, waarom heb je dan bijvoorbeeld niet gezegd dat ik me niet lekker voel en dat ze morgen terug moet bellen?'

'Hé, hé,' zei Santi terwijl hij een paar stappen achteruit deed en een afwerend gebaar maakte, 'jij moest zo nodig voor die hond zorgen, jij hebt hem vrolijk achter het kind aan laten lopen. Ik probeer alleen maar te helpen, Eva. En neem nu alsjeblieft die telefoon aan als je je vriendin niet wilt ruïneren, ook in financieel opzicht, bedoel ik.'

Santi ging terug naar de keuken, niet om het eten klaar te maken maar om aan de andere telefoon het gesprek af te luisteren. Olga was totaal overdonderd door de luxe in het hotel; ze zei dat ze alles zo beschamend mooi vond dat ze zich belachelijk voelde en van de zenuwen bijna geen woord kon uitbrengen. Dan kon ze alles maar beter op een ansichtkaart vertellen, stelde Eva voor, want internationale gesprekken vanuit luxe-hotels waren een aanslag op je portemonnee. Na Olga's ontroerende bekentenis kwam het gevreesde spervuur van vragen over don Vito, waar Eva met gekwelde, eenlettergrepige woorden op reageerde. Voelde hij zich verdrietig? Had hij al gegeten?

Had ze het idee dat hij haar miste? Had hij goed gepoept? Wat deed hij op dit moment? Eva zei dat ze zich geen zorgen om hem hoefde te maken, maar Olga zei dat ze dat wél deed en ook wilde doen, omdat hij het enige was wat ze had in deze wereld, haar Vitootje en zij. In feite, voegde ze daaraan toe zodat Eva zich nog eens zo bespottelijk voelde, zou ze niet weten wat er zonder haar van hem terecht had moeten komen ... Er viel een trans-Atlantische stilte waarin Santi Eva een bittere pil hoorde wegslikken. En toen Eva vertelde dat zowel zij als don Vito niet zo'n eetlust had en zich wat suf voelde, maakte ze Olga alleen maar ongerust, en die beloofde later op de avond nog een keer te bellen om te horen hoe het met ze ging. Eva probeerde haar daarvan te weerhouden, maar het mocht niet baten. Nu pas ving Santi een glimp op van de draagwijdte van wat er met don Vito was gebeurd en van het toekomstbeeld van een geruïneerd gezin. Maar in plaats dat hij naar boven ging om zijn vrouw gerust te stellen en haar te helpen de schuld te aanvaarden, maakte hij een afspraak om het huurcontract voor een ruimte in de stad te gaan ondertekenen en verdween zonder te eten en zonder gedag te zeggen.

Later, in de keuken, laaide de discussie tussen Santi en Eva weer op. Santi gooide Eva voor de voeten dat het heel onbezonnen van haar was geweest toe te zeggen voor de hond te zullen zorgen als ze niet eens in staat was voor zichzelf te zorgen. Hij verweet haar onverantwoord gedrag omdat ze geen enkele voorzorgsmaatregel had getroffen terwijl ze wist dat don Vito zo'n sukkel was en zoveel betekende voor haar hartsvriendin. En Eva verweet Santi dat hij zich nooit ergens mee bemoeide, maar niet te beroerd was om, altijd achteraf en altijd te laat, te vertellen hoe ze de dingen wel of niet had moeten aanpakken. Ze wreef hem onder zijn neus hoe waardeloos en inopportuun zijn raadgevingen waren, die altijd kwamen als het kalf al verdronken was. Er kwam oud zeer bovendrijven, er werd over en weer met vuile was gesmeten en het drong niet tot ze door dat Pili met een vriendinnetje uit de bioscoop was thuisgekomen en zich voor hen stond te schamen.

‘Ja, natuurlijk, jouw vriendin moet koste wat het kost van

haar vakantie genieten, ook al help je daardoor je eigen gezin naar de klote!

‘Mag ik je eraan herinneren dat Olga daar wat mij betreft ook bij hoort? Als zij er niet was geweest had ik niet eens een gezin gehad!’

‘Als je echt vindt dat Olga bij ons gezin hoort, dan ben je heel eng bezig, Eva, heel eng! Juist tegen iemand van je eigen gezin kun je je toch onmogelijk zo laf en stom gedragen! Mijn hemel, mens, zeg haar gewoon wat er is gebeurd en klaar!’

De telefoon begon driftig te rinkelen.

‘Zeg het,’ schreeuwde Santi. ‘Zeg het of ik doe het!’

Mogelijk hoopte Eva in stilte dat Santi zijn dreigement ten uitvoer zou brengen en een eind aan de hele komedie zou maken. Maar toen ze alle drie op de telefoon afstormden was het Eva die zich meester maakte van het toestel en de anderen met een ruk van haar hoofd de tuin in stuurde. Met z'n tweeën in het halfduister op de schommelbank onder de sterrenhemel voelde Santi zich gesterkt in zijn theorie dat je maar het beste aan de zijlijn kon wachten tot de ballen jouw kant op kwamen om ze vervolgens uit te trappen. Pili had een stomp van een elleboog gekregen en haar lip bloedde. Toen ze haar vriendin de straat uit zag rennen voelde ze zich anders en onbegrepen.

Punt 5: Pili de vermetelete

Op de een of andere manier, die ze niet nader wist te omschrijven, voelde Pili aan dat haar moeder die stap niet wilde of kon zetten en probeerde ze haar te helpen een uitvlucht te verzinnen die misschien niet direct voor de hand lag, maar toch een stuk minder onsmakelijk zou zijn dan wat er echt met don Vito was gebeurd. Toen schoot haar de pekinnees te binnen die zich onder een groep zwerfhonden ophield en 's nachts bij het station rondhinkte, en ze bedacht zich geen twee keer.

Santi, die nog steeds van mening was dat alles behalve Olga de waarheid te vertellen echt krankzinnig was, vond dit een typisch voorbeeld van haar onbenul. Niet alleen zou Olga don Vito uit

duizenden herkennen, en vice versa, maar bovendien konden er niet veel honden zijn die aan de typische kenmerken van don Vito beantwoordden. Maar Pili voerde drie zwaarwegende argumenten aan om te bewijzen dat haar idee heus niet zo dom was: ten eerste kon niemand iets beters verzinnen; ten tweede hadden ze niks te verliezen als ze probeerden hem zindelijk te maken en hem een gedaanteverwisseling lieten ondergaan zolang Olga nog niet terug was en ze haar aan het lijntje konden houden; en ten derde zou Olga elk initiatief op prijs stellen en zou een andere hond om voor te zorgen bij terugkomst in elk geval de pijn van de afwezigheid van don Vito verzachten. Eva en Santi bekeken hun dochter alsof die nuchterheid iets nieuws was waar ze geen van beiden iets aan hadden bijgedragen. Maar Pili gaf hun geen kans daar enige conclusie aan te verbinden: de nieuwe pekinees zat, sidderend van angst, al onder de auto in de garage. Santi werd in zijn hand gebeten en wilde zo snel mogelijk naar de Spoedeisende Hulp om zich te laten inenten tegen hondsdolheid. Eva was erg teleurgesteld.

‘Hij lijkt niet eens op don Vito ... Je ziet toch dat hij een hele zwarte rug heeft? En hij heeft ook niet die roze snuit en die soepogen van Vito. Hallo, hondje. Je bent in de steek gelaten, hè? Arm ding ... Hij ziet er ook veel jonger uit. En lang niet zo wild.’

‘Niet zo wild, zeg je?’ viel Santi haar in de rede. ‘Die andere was een heilige vergeleken bij deze!’

‘Rustig nou maar, mama,’ zei Pili, die vastberaden het heft in handen nam. ‘Je zult zien dat hij er best op lijkt. Geloof me. Hij is alleen heel erg smerig. Laten we hem eerst maar eens een flinke wasbeurt geven. En desnoods kleuren we hem wat bij met Andina.’

‘Met wát?’ vroeg Santi, maar moeder en dochter waren al zo voortvarend en eensgezind aan de slag gegaan dat hij zich plotseling tot last voelde. ‘Wat dóén jullie?’ vroeg hij dan weer aan de een, dan weer aan de ander, die allebei te werk gingen alsof ze dat wat ze in hemelsnaam aan het doen waren al honderd keer eerder hadden gedaan. De een boende keer op keer de rug van de hond, de ander mengde poeders en een crème tot een

stroperig papje; de een hield de hond met een handdoek om zijn nek in de houdgreep, de ander streek het mengsel, op aanwijzing van de een, met een spatel over zijn kop uit, waarbij ogen en bek vrij werden gelaten.

‘Daar nog een beetje, daar ...’ Pili bedoelde de zwarte pluimpjes bij de aanzet van zijn oren, die geen vuilkorsten bleken te zijn zoals ze aanvankelijk allebei dachten.

‘Mag ik weten wat de bedoeling is van die stinkende troep?’

‘Tetsje lossen, kind, je wurgt hem bijna,’ zei Eva.

‘Krijg ik nog antwoord?’ ging Santi door. ‘Zijn jullie gek geworden of zo?’

Eva smeerde per ongeluk een tikkeltje Andina in een van de oogjes en het beest begon te janken.

‘Jezus, mama,’ snauwde Pili.

‘Dat komt door je vader, hij werkt me op m’n zenuwen.’

‘Ik vind dat ik het recht heb te weten wat jullie verdomme met die arme hond aan het doen zijn. Ik sta niet toe dat ie de andere achternaagt!’

‘Andina is een spul waarmee we de haartjes op onze armen verven, papa,’ zei Pili, meer om een discussie te voorkomen dan om haar vader uitleg te geven.

‘Wat? Jullie verven de haartjes op je armen met ... Waar heeft ze het over, Eva?’

Eva en Pili staken de draak met Santi, die deze hindernisloop niet kon bijhouden en tegen alle obstakels op botste. Het waren de enige wat minder gespannen momenten van die zomer. Bovendien konden ze in de garage de telefoon niet horen, en zolang geen van drieën de fout beging dat hardop te zeggen voelden ze zich op hun gemak. Het was het enige telefoontje van Olga dat niet werd beantwoord. In een of ander paradijselijk oord zuchtte Olga teleurgesteld en hield niet langer aan.

Punt 6: Gezocht

De volgende ochtend stapten Eva en Pili in de auto en reden met de hond naar de dierenarts omdat hij stuiptrekkingen ver-

toonde. Ze hadden het behoorlijk te kwaad toen ze te horen kregen dat hij een chemische vergiftiging had opgelopen die hij zeer waarschijnlijk niet zou overleven. Ze reden terug zonder een woord te zeggen. Santi was er niet toen ze thuiskwamen. Hij had zich weliswaar zo gekwetst gevoeld dat hij had besloten de martelaar uit te hangen en geen injectie te gaan halen tegen een eventuele besmetting, maar toen hij dacht een gelige vlek rond de beet te zien opkomen was hij onmiddellijk te voet naar de Spoedeisende Hulp gesnel. Eva beloofde Pili geld voor de bioscoop als ze de auto zou wassen, en Pili had daar wel oren naar. Eenmaal alleen suste Eva haar slechte geweten met een pil, een ijskoud biertje en een televisieprogramma. De aard van de crisis in huis werd weerspiegeld in de houding die ieder van de bewoners aannam: de desertie van Santi, de vermetelheid van Pili en de inzinking van Eva.

‘Wat heb je?’ vroeg Pili toen ze haar moeder bleek onder een deken op de bank zag liggen, ondanks de verstikkende middaghitte. ‘Je ziet eruit of je een spook hebt gezien ...’

Maar Eva had net een documentaire gezien over de wreedheid der natuur.

‘De anemoonvis leeft roerloos op de bodem van de zee,’ zei ze met treurige stem. ‘Hij moet zich doodstil houden, als verstaand, want bij de minste of geringste beweging storten veertig haaien die traag en rusteloos boven zijn hoofd zwemmen zich op hem en scheuren hem binnen een halve seconde aan stukken! Zodra hij ook maar een vin verroert wordt de arme anemoonvis verzwolgen en blijft er geen graatje van hem over, Pili.’

‘Nou ja. Dan heeft ie in elk geval niet te lijden.’

‘Wel ja, gooi het er maar weer op dat ze niet te lijden hebben!’ Eva zag er werkelijk getraumatiseerd uit. ‘Jij hebt geen flauw benul wat lijden is, aan den lijve lijden, uit panische angst, vanwege alle vijandigheid om je heen ...’

En toen Pili zuchtend een hand uitstak om haar geld in ontvangst te nemen flapte ze er onbewust uit: ‘En als je toch naar buiten gaat, neem dan bij de apotheek iets tegen gewetenswroeging voor me mee.’

Eva bracht de hele middag boos en in stilte door, tot haar een

licht opging: ze moesten een bericht verspreiden waarin het leek of don Vito was weggelopen. Het bericht was natuurlijk onzin, onder andere omdat iedereen ver weg op vakantie was. Het diende alleen maar als bewijs van haar zoektocht, van haar wanhopige poging Olga haar don Vito terug te bezorgen; want dát zouden ze zeggen als Olga terugkwam, dat don Vito was weggelopen, dat ze alles hadden geprobeerd, dat ze de hele wijk hadden volgeplakt met posters en dat ze de hele buurt hadden gemobiliseerd. Punt uit. Voor Olga was dat minder tragisch, en Eva zou zich er minder schuldig door voelen.

En aangezien niemand Eva het idee uit haar hoofd kon praten zat Santi even later achter de computer van het kind een bericht op te stellen. Uit een foto, don Vito in een warme wintertrui in Olga's armen, knipte hij de kop van de hond, en de tekst werd ongeveer: GEZOCHT (in hoofdletters onder de foto), witte pekinnees, reu, oud, doof en mank. Luistert naar de naam don Vito, als hij luistert. Voor elke aanwijzing gelieve contact op te nemen met die en die op dat en dat telefoonnummer. Toen Eva voorstelde dat ze best een financiële beloning uit konden loven weigerde Santi categorisch. Tijdens het geruzie probeerde Pili uit te vissen wie de boel hier nu eigenlijk voor de gek hield, en wie van de twee, haar vader of haar moeder, de grip op de werkelijkheid verloor en het meest gestoord was. Want als het ten enenmale onmogelijk was dat iemand de arme don Vito ooit nog ergens zou zien, waarom zou je dan een beloning uitloven? En waarom zou je het weigeren? Maar Pili vond nooit gehoor als haar ouders onenigheid hadden over geld, en omdat ze in háár kamer stonden te ruziën ging ze in de tuin naar de sterren zitten kijken.

Laat in de avond hing Santi een paar posters op in de verlaten straten van de wijk, maar hij voelde zich al snel belachelijk en verbrandde de rest op het strand, wat hem op een reprimande van de oproerpolitie kwam te staan. Eva bleef maar liggen malen, tot ze besloot het spaargeld aan te spreken en Pili, die wel op een heel ongelegen moment assertief begon te worden, op vakantiecamp te sturen naar het meest vochtige en grijze dal in Montseny. Punt uit.

Maar blindelings begaf Eva zelf zich stap voor stap naar een dal dat nog veel vochtiger en grijzer was.

Punt 7: De anemoonvis

Santi stond heel vroeg op om zijn dochter te helpen bij het inpakken van haar rugzak. Toen ze in de auto zaten, die rondom beslagen was van de dauw, vroeg Pili hem om alsjeblieft samen met haar de vacht van het wegdek te halen en die ergens netjes te begraven. Dat was het laatste wat ze in deze lugubere zaak konden doen.

Bij het ochtendgloren stonden vader en dochter langs de kant van de weg te graven. Vervolgens schraapte Santi de huid van het asfalt en liet hem van de schop in de kleine kuil glijden. Op dat moment kwamen er bij Pili een aantal heel concrete herinneringen aan don Vito boven: de verontruste blik in zijn grauwe ogen toen Olga's taxi uit het zicht verdween, hoe schuchter en onderdanig hij het huis binnen was gelopen, hoe hij haar, ondanks zijn schotwond en aangetaste bronchiën, vol goede moed achterna was gehinkt. Wat hadden ze gemeen tegen hem gedaan, wat waren zij en haar vader onaardig tegen hem geweest, en wat had haar moeder slecht op hem gelet! En nu werd don Vito, na zijn gewelddadige dood ver weg van zijn baasje en na zeven dagen onder de hete zon te hebben liggen rotten, ook nog in een anoniem gat begraven, terwijl een ander misschien zijn plaats naast Olga zou innemen, of, als het tegenzat, toch zeker een passender graf zou vinden. En ze vond het zo zielig dat ze in een opwelling de groezelige plastic bloemen die een rampplek op de rijbaan markeerden weggriste en ze aan de vangrail bond, terwijl haar prille vrouwelijkheid voor het eerst werd bedolven onder luid getoeter en obscene geschreeuw van vrachtwagenchauffeurs.

Onderweg naar het kamp vroeg ze haar vader hoe het zover had kunnen komen, waarom ze er niet mee gestopt waren toen het nog kon, waarom ze zich door Eva hadden laten meeslepen in plaats van haar te helpen de waarheid onder ogen te zien.

Maar Santi wist niet wat hij er nog over kon zeggen en het was heel makkelijk voor hem om alle schuld op Eva te schuiven, die zich trouwens wel prettig voelde in haar rol van martelares. Vaak verbrui je de boel niet zozeer door de flaters die je begaat, preekte hij, als wel door wat je direct daarna doet. In dat geval, concludeerde Pili, waren zijzelf ook niet al te best met de situatie omgesprongen, en ze was van plan haar moeder dat te vertellen zodra ze in het kamp was aangekomen. Ja, ze zou haar bellen, enkel en alleen om dat te zeggen: dat zijzelf ook niet al te best met de situatie waren omgesprongen. Misschien was dat voldoende om een klein lichtje in de duisternis te ontsteken zodat Eva haar weg terug kon vinden.

En misschien zouden die woorden ook voldoende zijn geweest. Maar Eva's telefoon was voortdurend in gesprek. En toen het kampvuur werd ontstoken en de gitaren tevoorschijn werden gehaald, vergat Pili haar goede voornemen en stortte zich in het feestgedruis.

Direct na twaalfen was de telefoon overgegaan en de getergde Eva onophoudelijk blijven belagen, zoals de haaien de anemoonvis. De buurtbewoners bleken niet alleen niet op vakantie te zijn, maar kennelijk ook overal kleine, witte pekinzen te zien. Op een en dezelfde dag zagen ze hem op het strand zitten poepen, in de vuilnis bij het station rondscharrelen, aan een teef hangen en platgereden op de weg naar Barcelona liggen. De daaropvolgende dagen reed Santi, somber en het hele gebeuren rond don Vito stilaan meer dan zat, in zijn auto rond zonder te weten naar wie of wat hij op zoek was, terwijl Eva met de telefoon in de ene en een biertje in de andere hand naar documentaires op de televisie lag te kijken.

'Het zijn dwaalsporen, ze nemen ons in de zeik ...' zei Santi de middag dat hij de handdoek in de ring en zijn zonneklep op de keukentafel wierp. 'Ik vrees dat we onze burens overschat hebben, liefje. Ze zitten op zwart zaad, net als wij. Hun brievenbussen puilen uit van de reclamefolders, ja, en het is net of er niemand thuis is, maar geloof mij maar, Eva, achter die imposante, naargeestige kanten gordijnen van elke imposante, naargeestige keuken staat de televisie aan ... En imposante, naargeestige

huisvrouwen staan in het halfdonker te koken en ons uit te lachen. Ze zijn gewoon thuis, Eva, en ze vervelen zich. Dat is het.'

Het was een ontstellende theorie. Of het nu waar was of dat Santi het verzonnen had om zich ervan af te maken of om haar te kwellen, Eva vond het allemaal even angstaanjagend en ze kroop nog wat verder weg onder het gewicht van de deken. Plotseling ervoer ze haar gezin als vijandig, haar huis als een erbarmelijke schuilplaats, en haar leven als een straf waar ze zelf om had gevraagd. Ze wilde toch zo graag een gezin? Nou, dit wás een gezin.

'Ik ga naar de zaak,' zei Santi alvorens te vertrekken. 'Ik kan er 's avonds beter werken want dan is het er koeler.'

Eva bleef ontzettend eenzaam liggen wachten op Olga's telefoontje en ging stevig drinkend haar onheil tegemoet. De telefoon ging over. Eva loog tegen Olga, die, toen ze over don Vito had gehoord wat ze wilde horen, bekende dat ze zich eindelijk een beetje op haar gemak begon te voelen nu ze het niemand naar de zin hoefde te maken, maar nog niet wist wat ze met haar bescheiden persoonskaartje aan moest. O, de ontboezemingen van Olga, die nooit aarzelde haar zielenroerselen prijs te geven. Maar al die intimiteit en de wroeging putten Eva zo uit dat ze ogenblikkelijk nadat ze de hoorn had neergelegd nog een biertje oprotrok en onder de deken de fles aan haar mond zette, denkend aan het lot van de anemoonvis. En ze leed met hem mee. Ze leed.

Punt 8: Eva aan de telefoon

Geweldig, Olga, don Vito had het geweldig naar zijn zin, de koning te rijk ... Ja, het was zeven uur 's morgens, maar dat maakte niet uit, ze was alleen ... Pili? Piluca? Ach, Olga moest eens weten hoe onhandelbaar en tegendraads ze was. En zo kieskeurig met eten sinds ze een beugel had. Maar ze begon een soort pienterheid in haar te ontwaren die haar hoopvol stemde, want in het commerciële talent van Santi had ze eerlijk gezegd niet veel vertrouwen meer ...

Ja, ja, ze begreep wel dat ze in een dierenkliniek voor spoedgevallen om deze tijd al aan het werk waren, maar sorry, hoor: het was nog maar net halfacht 's morgens en iedereen was hier verder op vakantie ... Dat het teefje er tegen alle verwachting in bovenop was gekomen? Welk teefje? Goeie god, het was een vrouwtje! Nee, nee ... Ze had geen flauw idee wat ze met haar dacht te doen...

't Was toch niet waar, hè. Was ze haar zaklamp en haar veldfles vergeten? Maar haar bikini en haar stijltang had ze zeker wél bij zich? ... Nee, haar vader was er niet, die was druk bezig met het opknappen van de zaak ... Ja, er kwamen nog steeds morbide telefoontjes uit de buurt binnen ... At ze wel en at ze wel genoeg? Alle meisjes waren aanstellerige trutten en alle jongens slome zeikerds? Nou, dan moest zij ze maar eens flink opjutten. Punt uit. En als ze zich verveelde kocht ze maar een papegaai om tegen te praten, geen hond alsjeblijft, die hadden ze al ...

Welke buurman? Nee, die kende ze niet ... Dat ze niet moest schrikken? Waarom zou ze schrikken? Omdat hij dacht dat haar hond een ongeluk had gehad ... Dat hij volgens hem, wie hij dan ook mocht zijn, dood was ... Ja, ze snapte dat hij niet vervelend wilde zijn, maar dat was hij wel. Nee, dat geloofde ze niet, punt uit, en ze had geen enkele behoefte om het met eigen ogen te gaan zien ... Hij was zelf een vieze, bloederige vlek ... Donder toch op! Smeerlap. Aasgier! Aasgieren! Zij allemaal! Hadden ze soms niks beters te doen? Wat een lafbekken, wat een hufters. Ze wist heus wel dat ze gewoon thuis waren ...

Santi, lekker op tijd voor de verandering ... Kwam hij vandaag al weer niet thuis slapen? Maar het was net gaan onweren en ze was heel bang. Nee, dat was geen grapje, daar stond haar hoofd helemaal niet naar ... Hij had veel te weinig fantasie om ooit ergens bang voor te zijn ... Och, twee of drie biertjes, nou ja, misschien vier ... Had ze hem dat van de anemoonvis al verteld? Ach wat, dat interesseerde haar ook niet, ze vertelde het gewoon nog een keer, punt uit. De stumper was zijn hele leven lang alleen maar bezig aan een gewelddadige dood te ontsnappen. Kon je je een absurder leven voorstellen?

Niet te geloven, Olga, al weer! Waarom besteedde ze dat geld niet aan een cursus diepzeeduiken of zo? Zo'n vermogen aan de telefoon uitgeven was waanzin! Een simpel kaartje kon ook... Nee, dat was geen vuurwerk, het was onweer ... O ja, was Vitotje bang voor onweer? Nou, zij ook, en ze moest het maar uit zien te zingen. Niks aan te doen ... Trouwens, hij was toch zo doof als een kwartel?

Haar naam was Eva, en ze woonde vlak bij het strand, in een voorstad van Barcelona, en wat ze wilde zeggen was dat ze een onvergeeflijke blunder had gemaakt, en omdat ze niet de moed had gehad dat onder ogen te zien en al helemaal niet om er openlijk voor uit te komen, had ze zich zo ongelooflijk in de nesten gewerkt dat haar dochter zich voor haar schaamde en haar man haar uit de weg ging, en dat twintig jaar vriendschap en evenzovele jaren huwelijk binnen twee weken naar de klote waren gegaan ... Hoezo op haar tanden bijten en flink zijn? Wat was dát nou voor advies? Dit was toch de hulplijn? Zij waren er toch om mensen te troosten?

Punt, nieuwe alinea

Dat Eva naar de dierenkliniek ging om de hond op te halen, de rekening betaalde en haar mee naar huis nam is het laatste punt van dit verhaal waar slechts indirect getuigen van waren. Want zodra ze thuis was sloot ze de imposante, naargeestige kanten gordijnen, installeerde het herstellende teefje in de mand van don Vito en besloot zich tot Olga's terugkomst verder muisstil te houden.

Santi had zijn handen vol aan de verbouwing van de ruimte om de openingsdatum te halen die aan het begin van de herfst was gepland. Pili was vastbesloten alles uit het kamp te halen wat erin zat en er met volle teugen van te genieten. Olga's luxe vakantie liep ten einde. En in het gedempte licht achter de keukenramen schreed Eva's nachtmerrie voort terwijl ze met het volume van de televisie tot een minimum teruggebracht aan één stuk door naar documentaires lag te kijken. Met de

dichtgeschoven gordijnen en een brievenbus die uitpilde van de reclame hielden de morbide telefoontjes uit de buurt onmiddellijk op en werd het eindelijk rustig ... Tot Eva plotseling verbaasd haar ogen opsloeg, naar het scherm wees en zei: 'Wist je dat er in de diepste diepten van de oceanen, in de kille duisternis, vulkanische uitbarstingen met van alles en nog wat plaatsvinden? Wist je dat er geleiachtige, fluorescerende, werkelijk bloedstollende wezens bestaan die zich daarbeneden voortplanten? Op de bodem van de afgrond? In extreme omstandigheden?'

Maar de hond wendde haar kop af, nog verbolgen over het feit dat ze haar van haar vrijheid hadden beroofd, haar hadden vergiftigd en vervolgens hadden verbannen naar een duistere en tjokvolle keuken.

Op een snikhete middag tegen het eind van de zomer had de bezwete postbode geen zin meer te proberen ook nog een Ansichtkaart in Eva's brievenbus te proppen en schoof hij hem onder de keukendeur door. Een kristalheldere zee met aan het strand het silhouet van een verliefd stel onder een ranke palmboom met bovenin twee harige kokosnoten.

Punt uit

Lieve Eva,

Je had gelijk, een simpel kaartje kan ook om je het een en ander te vertellen, hoewel dit wel heel bijzonder is. Ik heb je goede raad opgevolgd en me uiteindelijk inderdaad voor een cursus diepzeeduiken opgegeven. Mijn leraar, een knappe, donkere man met heel veel geduld, heeft me leren duiken en me geholpen de verborgen schat te ontdekken. Ik ga met pensioen, Eva, en ik blijf hier, in het paradijs, bij h em. Zeg tegen Santi dat hij mijn huis mag leeghalen en de oude meuk kan verkopen. Met de opbrengst kunnen jullie de korte tijd die hem nog rest voor don Vito zorgen.

*Wie had dat ooit kunnen bedenken, lieve vriendin,
dat ik op de bodem van de zee de liefde zou vinden ...
De liefde, Eva. De liefde!*

*Je eeuwig trouwe vriendin,
Olga*